

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳು*

ಎಂ.ಎಸ್.ಶ್ರೀಧರ್

ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಗೆಗಿನ ಅರಿವು ಪತ್ರಿಕೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಕುತೂಹಲ ಕೆರಳಿಸುವಷ್ಟಾದರೂ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಕುತೂಹಲ ತಣಿಸಲು ಮತ್ತು ಜೀವನದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಷ್ಟಾದರೂ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯ ಅರಿಯಲು ನಮಗೆ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಅವಶ್ಯಕ. ಇಲ್ಲಿ 'ಜನಪ್ರಿಯ' ಅಂದರೆ ತಜ್ಞನಲ್ಲದ ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ ಕನಿಷ್ಠ ತಾಂತ್ರಿಕ ಭಾಷೆ, ಸಂಕೇತ ಮತ್ತು ಸಂಕೀರ್ಣತೆ, ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಣೆ, ಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ಆಕರ್ಷಕ ನಿರೂಪಣೆ ಹೊಂದಿದ್ದು ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಮತ್ತು ಉಪಯುಕ್ತತೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಲೇಖನ ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕ ಎನ್ನಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ, ವಿಸ್ತಾರಣಾಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಕೈಪಿಡಿಗಳು, ಕಸುಬಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಪುರವಣಿಗಳಲ್ಲಿ, ವಿಶ್ವಕೋಶ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಸಂದರ್ಭವೇವಾ (ಪರಾಮರ್ಶನ) ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ, 'ಜನಪ್ರಿಯ' ವಿಜ್ಞಾನ ನಿಯತಕಾಲಿಕೆ ಹಾಗೂ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ.

ನಾವು ಇಂದು ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಯುಗದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕೊಡುಗೆಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಹಾಗೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯನನ್ನು ತಲುಪುತ್ತಲಿವೆ. ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಭಾವ ವಲಯದಿಂದ ಹೊರಗೆ ನಾಗರಿಕ ಬದುಕುವುದನ್ನು ಇಂದು ಕಲ್ಪಿಸಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂದು ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಆಯಾಕ್ಷೇತ್ರದ ತಜ್ಞರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ನಾವು ದೂರವಿಡುವಂತಿಲ್ಲ. ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳ ರೋಚಕ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಅದು ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಭುತ್ವಗಳು ಒಡ್ಡಿದ ಪ್ರಭಲ ವಿರೋಧವನ್ನು ಎದುರಿಸಿ, ಮೌಢ್ಯವನ್ನು ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಖಂಡಿಸಿ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿ ಎಲ್ಲರನ್ನು, ಎಲ್ಲವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಒಂದು ನಿರಂತರ ಮತ್ತು ದೈತ್ಯ ಪ್ರವಾಹವಾಗಿ ಸದಾ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತ ದಾಪುಗಾಲಿನ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ.

ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ನಾವು ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವಿಷಯವನ್ನು/ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಬಯಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ಮೊದಲೆ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ನಿಗೂಢತೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಕುತೂಹಲ, ವಿಸ್ಮಯ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನಧಾಹ ತಣಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ಆತ್ಮ ತೃಪ್ತಿಗೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವ ಅನುಮಾನ ಮತ್ತು ಉದ್ಭವಿಸುವ

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳು

ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ನಿತ್ಯ ಬದುಕಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಪಡೆಯಲು ಕೂಡ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಸಲಕರಣೆಗಳ ಇತಿಮಿತಿ ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಜ್ಞಾನ ಅವಶ್ಯಕ. ಅಂತೆಯೇ ಪರಿಸರ ನಾಶ, ಜೀವವೈವಿದ್ಯತೆಯ ನಾಶ, ಪ್ರಗತಿ ಮಾದರಿಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿ ಮತ್ತು ಎಚ್ಚರ ಮೂಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನದ ಕೊಡುಗೆ ಶ್ಲಾಘನೀಯ. ರಾಷ್ಟ್ರ ನೀತಿ ಸಂಹಿತೆ ಸ್ವರೂಪ, ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಭವಿಷ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ದಿಕ್ಕು ಅರಿಯಲು, ವಿಜ್ಞಾನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಸ್ತುತತೆ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು, ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಮೊರೆ ಹೋಗಲೇ ಬೇಕು. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ/ತಂತ್ರಜ್ಞರ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕರ ನಡುವಣ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಧರ್ಮ, ದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿಚಾರಪರತೆ ಬೆಳೆಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಸಾಧಿಸಲು ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಹಿಂದಂದಿಗಿಂತಲು ಇಂದು ತುರ್ತಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಸಾರದಲ್ಲಿ ಸಂವಹನ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಾದ ಬಾನುಲಿ, ದೂರದರ್ಶನ, ಉತ್ಸವ, ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ, ಜಾಥ, ಪ್ರದರ್ಶನ, ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ, ತಜ್ಞರ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು, ವಿಸ್ತರಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಗಳು ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮತ್ತು ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಗಳ ಲೇಖನಗಳು ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಕಾರ್ಯಸಾಧಿಸಿದ್ದು ಗುರುತರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ.

ಇಂತಹ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿವೆ? ಅಂತಹ ಪುಸ್ತಕಗಳೆಷ್ಟಿವೆ? ಯಾವಯಾವ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಇವೆ? ಎಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ? ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದೇ ಈ ಲೇಖನದ ಉದ್ದೇಶ. ಇಂತಹ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಲೇಖಕ, ಪ್ರಕಾಶಕ, ವಿತರಕ, ಮಾರಾಟಗಾರ (ಪುಸ್ತಕೋದ್ಯಮ) ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಫಲವಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಭಾಷಾಂತರಗಳು, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಥೆ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಧರ್ಮ ಬೆಳೆಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನಾವು ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು.

ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಲೇಖಕರು

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳು

ಸುಮಾರು 150 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಮಿತ ಸುಶಿಕ್ಷಿತರನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಲುಪಿದೆ. ಅದೇ ಕಾರ್ಯ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 120 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಆರಂಭವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು (ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು 3000ಕ್ಕು ಹೆಚ್ಚು) ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂತೋಷಗಳೆರಡನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವ ವಿಷಯ. ಈ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪೂರ್ಣ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಹಲವು ಪ್ರಮುಖ ಮೈಲಿಗಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ.

೧. ಮೊದಲ ಮುದ್ರಿತ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಎಂದು ಹೇಳಲಾದ 'ಸಿರಿಗನ್ನಡ ನುಡಿಗನ್ನಡ' ಪ್ರಕಟವಾದ (1839, ಪ್ರ.: ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯ, ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ) ಸುಮಾರು 40 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಮೊದಲ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕ "ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ರಮ ಬೋಧಿನಿ" (1879, ಅನು: ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಬೆಂಗಳೂರು) ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿತು. (ಸಿರಿಗನ್ನಡ ನುಡಿಗನ್ನಡಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ವ್ಯಾಕರಣ ಮತ್ತಿತರ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬಳಸುವ ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳು ಸುಮಾರು 1917ರಿಂದಲೇ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನವು ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಿಷನರಿಗಳಿಂದ ಮದರಾಸು, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಮಂಗಳೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಬಂಗಾಳದಿಂದ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡು ಸಾಕಷ್ಟು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ತೆಲುಗು ಲಿಪಿಯನ್ನು ಬಳಸಿವೆ). ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆ ಶತಮಾನದ ಕಡೆಯ ಎರಡು ದಶಕಗಳು ಮತ್ತು 20ನೇ ಶತಮಾನದ ಮೊದಲನೆಯ ದಶಕದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

೨. ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧ್ಯಾಪಕ ಬೆಳ್ಳಾವೆ ವೆಂಕಟನಾರಾಯಣಪ್ಪ ಮತ್ತು ಪವನ ಶಾಸ್ತ್ರ ತಜ್ಞ ನಂಗಪುರಂ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರುಗಳ ಉತ್ಸಾಹೀ ಪರಿಶ್ರಮದ ಫಲವಾಗಿ 1916ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ 'ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಚಾರಣೆ ಸಮಿತಿ' (ಬೆಂಗಳೂರು) ಮತ್ತು ಅವರುಗಳೇ 1917ರಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಿದ ಪ್ರಥಮ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ 'ವಿಜ್ಞಾನ' ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದ ಘಟ್ಟ ಮತ್ತು ಅಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ತುಂಬಾ ಸಾಹಸಪೂರ್ಣ ಕಾರ್ಯಗಳು.

೩. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಅಧ್ಯಾಪಕ ಸಂಘ 1932ರಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಿದ 'ಪ್ರಚಾರೋಪನ್ಯಾಸ ಮಾಲೆ' ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮುಂದೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ 'ಪ್ರಸಾರಾಂಗ'ಕ್ಕೆ ಬೀಜಾಂಕುರವಾಗಿ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ನೂರಾರು ಸುಲಭ ಬೆಲೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹೊರತರಲು ನಾಂದಿಯಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ಇದೇ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು ರಾಜ್ಯದ ಇತರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಯತೇಚ್ಛವಾಗಿ ನಡೆದಿವೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಪಿಯ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಸುಮಾರು 40 ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

೪. ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ತಜ್ಞರು ಮಾಡಬಹುದಾದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಸಾಧಿಸಿದ

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳು

ಡಾ||ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರ ಮೂರು ಸಂಪುಟಗಳ 'ಬಾಲಪ್ರಪಂಚ' (1939) ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಸಂಪುಟಗಳ 'ವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಪಂಚ' (1959-64) ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ದೊರಕಿದ ಮಹತ್ತರ ಕೊಡುಗೆಗಳು.

೫. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘದ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ತದನಂತರದ ಸುಮಾರು 1940ರ ದಶಕದ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜು ಅಧ್ಯಾಪಕರ ವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಂದು ವಾಹಿನಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿದರೆ, ಅದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ 'ವಿಜ್ಞಾನ ಕರ್ನಾಟಕ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಉದಯ ಮತ್ತು ಇದೇ ರೀತಿ ಇತರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಆರಂಭಗೊಂಡ ವಿಜ್ಞಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತೊಂದು ವಾಹಿನಿಯಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಂದು ವಿಸ್ತರಣಾಕಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಘಟ್ಟವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತವೆ.

೬. ಪ್ರಸ್ತುತ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು 225 ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು 1970ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಾರ ಗದ್ದಲಗಳಿಲ್ಲದೆ ಹೊರತಂದಿರುವುದು ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶ.

೭. ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪೈಕಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಐ.ಬಿ.ಹೆಚ್. ಮತ್ತು ನವಕರ್ನಾಟಕ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್ ಪ್ರಮುಖವಾದುವು. ನವಕರ್ನಾಟಕ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ 1300 ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 160ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಇದುವರೆವಿಗೆ ಹೊರತಂದಿರುವುದಲ್ಲದೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ವಿತರಣೆ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ಜಾಲ ಹೊಂದಿದ್ದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ. ಜೊತೆಗೆ ಕಾರಂತರ 'ಬಾಲಪ್ರಪಂಚ' ಮತ್ತು 'ವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಪಂಚ'ದಿಂದ ಆರಂಭಗೊಂಡ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಶ್ವಕೋಶಗಳ ಪರಂಪರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ 'ಜ್ಞಾನ ಗಂಗೋತ್ರಿ'ಯ ಕೆಲವು (4) ಸಂಪುಟಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ನವಕರ್ನಾಟಕದ ಆಧುನಿಕ, ವರ್ಣರಂಜಿತ ಮತ್ತು ಸುಂದರವಾದ 'ಜ್ಞಾನ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೋಶ' (1998)ದ ವರೆಗೆ ಪ್ರವಹಿಸಿರುವುದು ಒಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಗತಿ.

೮. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮಂಡಳಿ 1978ರಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಿದ ಮಾಸಿಕ 'ಬಾಲ ವಿಜ್ಞಾನ' ಮತ್ತು ಅದರೊಂದಿಗೆ 1980ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಪರಿಷತ್ (ಕ.ರಾ.ವಿ.ಪ) ಕಳೆದ ಎರಡು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸುಮಾರು 50ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ, ವಿತರಣೆ, ಪ್ರದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಹೆಸರಿಸಿದ ವಿಜ್ಞಾನ ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಗಳ ವಾಹಿನಿಗೆ ಈಗಲೂ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ 'ಬಾಲ ವಿಜ್ಞಾನ' ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಿದ 'ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಗಾತಿ' ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಸೇರ್ಪಡೆ.

ಕಳೆದ ಎರಡು ದಶಕಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ (ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ) ನಡೆದ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೇರಳ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಜ್ಞಾನ ಪರಿಷತ್ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಆರಂಭಗೊಂಡ ಕ.ರಾ.ವಿ.ಪ. ಮತ್ತು ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತಹ 25 ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಭಾರತ ಜನ ವಿಜ್ಞಾನ ಜಾಥಾ (1987), ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಸಂವಹನದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಿತಿ (N.C.S.T.C), 35 ಸದಸ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಜನತಾ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಪರ್ಕ ಜಾಲ (1990), ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಜನತಾ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (1989, 1990) ಮತ್ತು 1990ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲಾಖೆ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಆಂದೋಲನಕ್ಕಾಗಿ ರಚಿಸಿದ ಭಾರತ ಜ್ಞಾನ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಮಿತಿ (B.C.V.S) ಮತ್ತು ಅದೇ ಇಲಾಖೆ ನಡೆಸಿದ ಭಾರತ ಜ್ಞಾನ ವಿಜ್ಞಾನ ಜಾಥ ಮುಖ್ಯವಾದುವು. ಕ. ರಾ. ವಿ. ಪ. ಮಾದರಿಯ ವೈದ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಗಣಕ (ವಿಜ್ಞಾನ) ಪರಿಷತ್‌ಗಳೂ

ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖವಾಗಿವೆ.

ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಈ ಸ್ಥೂಲ ಪರಿಚಯದಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ವಿಜ್ಞಾನ ಲೇಖಕರು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಕರು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು, ಅದರಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಸುಮಾರು 3000ಕ್ಕು ಹೆಚ್ಚು ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲೇಖಕವರ್ಗ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಕವರ್ಗ ನಮ್ಮ ಅಭಿನಂದನೆಗೆ ಅರ್ಹರು ಅನ್ನಿಸಿದರೂ ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಲೇಖಕರಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ವಿಜ್ಞಾನದ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದು, ತಜ್ಞ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧಕ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಡಿವಂತಿಕೆ ತೋರಿಸಿದಂತಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕರ ನಡುವಣ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಈಡೇರಿದಂತೆ ಕಾಣದು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಮತ್ತು ಅವು ಇತ್ತೀಚಿಗಷ್ಟೇ ಬರತೊಡಗಿವೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಇತರ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಬಹುದಾದ (ನಾಟಕ, ಪ್ರಯೋಗ, ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ, ಇತ್ಯಾದಿ) ಪುಸ್ತಕಗಳು, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಥೆ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಸುಬಿಗೆ ನೆರವಾಗುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳು ತೀರ ಕಡಿಮೆ. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ವಿಷಯದ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳ ನಿರ್ಧಾರ ಮತ್ತು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ ತುರ್ತು ಭಾಷಾಂತರಗಳು, ಸರ್ಕಾರದ ನಗದು ಖರೀದಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮತ್ತು ತಜ್ಞರಲ್ಲದವರಿಂದ ಬರೆಯಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ ಹೇರಳವಾಗಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಹ ಎನ್ನುವ ಮಾತಿದೆ. ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಪುಸ್ತಕ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗಬಹುದಾದ ವಿಮರ್ಶೆಗಳು, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕಾರ್ಯ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ವಿಷಯ ಮತ್ತು ರೂಪಗಳ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಕಡಿಮೆ. ಕಡೆಯದಾಗಿ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೇ ಸಾಹಿತ್ಯೇತರ ಎಂದೂ ಅಥವಾ ಸೃಜನೇತರ ಎಂದೂ ಪರಿಗಣಿಸುವ ಒಟ್ಟು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪುರಸ್ಕಾರ

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳು

ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜನ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಇಲ್ಲ.

ಪುಸ್ತಕೋದ್ಯಮ

ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಲೇಖಕರ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದೆವು. ಇನ್ನು ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ, ವಿತರಿಸಿ ಮಾರಾಟಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಂದರೆ ಪುಸ್ತಕೋದ್ಯಮದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಪುಸ್ತಕದ ಅಂಗಡಿ ಮೂಲಕ ದೊರೆಯಬಹುದು ಅಥವಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿಂದ ಎರವಲು ಪಡೆಯುವ ಮೂಲಕ ದೊರೆಯಬಹುದು. ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಮುಂದಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸೋಣ.

ಪುಸ್ತಕೋದ್ಯಮ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಪುಸ್ತಕೋದ್ಯಮದ ಹಲವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೇ ಇಲ್ಲೂ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕೋದ್ಯಮ ಭಾರಿ ಇಳಿಮುಖದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿದೆ. ಅರವತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 22000 ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು ಹೊರಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅದು 90ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 13000ಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುವುದರೊಂದಿಗೆ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ 7ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಭಾರತ 17ನೇ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಸುಮಾರು 90000 ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಅಂದಾಜಿದ್ದು, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 1500ರಿಂದ 2000 ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಎಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಗುರುತಿಸಿರುವ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪ್ರಕಾಶಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯೇ 1100 ಇದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಶೇ 70ರಷ್ಟು ದ್ವಿಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು. ಅಂದರೆ ಲೇಖಕ-ಪ್ರಕಾಶಕ, ಪುಸ್ತಕ ಮಾರಾಟಗಾರ-ಪ್ರಕಾಶಕ, ಲೇಖನ ಸಾಮಗ್ರಿ ಮಾರಾಟಗಾರ-ಪ್ರಕಾಶಕ, ಅಧ್ಯಾಪಕ-ಪ್ರಕಾಶಕ, ಇತ್ಯಾದಿ. ಬಹುತೇಕ ಪ್ರಕಾಶನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದವಾಗಿದ್ದು ನಿಗದಿತ ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರಕಾಶನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೊಂದಿಲ್ಲದವು. ಇಂತಹ ಪ್ರಕಾಶಕರ ಪ್ರಕಟಣಾ ಪಟ್ಟಿಗಳು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಇದುವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ಪರೋಕ್ಷ ಅಂದಾಜಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು. ಈ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ಏಕವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರಕಾಶನಗಳು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರಕಾಶಕರು ತರಾತುರಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಗಟು ಖರೀದಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಜ್ಞರಲ್ಲದವರಿಂದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿ ಅಥವಾ ಭಾಷಾಂತರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಕಾಶಕರು ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಇರುವ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನಾಗಲಿ, ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಪರಿಗಣಿಸಿದಂತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕಾರು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಪ್ರಕಾಶಕರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮಿಕ್ಕ ಪ್ರಕಾಶಕರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಚಾರ, ವಿತರಣೆ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಕಾಶಕರ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯೇ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕನಿಷ್ಠ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಪುಸ್ತಕದ ಉಪಯುಕ್ತತೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ. ಮೇಲಾಗಿ ಪುಸ್ತಕದ ಅಂಗಡಿಗಳು, ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಬಳಕೆ ತೀರ ಕಡಿಮೆ. ಹಲವು ಮುಖ್ಯ ನಗರಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮಿಕ್ಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಓದುಗರಿಗೆ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಇರುವಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿ

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳು

ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪ್ರಕಾಶಕರು ಆರ್ಥಿಕ ಅಭದ್ರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ಬೈಂಡಿಂಗಾಗಲಿ ಒದಗಿಸಲಾರರು ಮತ್ತು ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ದೋಷರಹಿತ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆದ್ಯತೆಯನ್ನೂ ಕೊಡಲಾರರು. ಹಲವಾರು ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿರುವ ವಿಜ್ಞಾನ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಿಸಿ/ಹಿಗ್ಗಿಸಿ ದಪ್ಪ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಪುಸ್ತಕಗಳಂತೆ ಮುದ್ರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ಪ್ರಕಾಶಕರ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಬೆಲೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಂಗ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇರುವುದರಿಂದ ಹೊಸ ಹೊಸ ಮಾರಾಟದ ಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ಬಗೆಗಳನ್ನು ಅರಸಿ ಅನುಸರಿಸಿ ಓದುಗರನ್ನು ನೇರ ತಲುಪಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯ, ದಾನಿಗಳ ಸಹಾಯಧನ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡುವುದು, ಕಂತಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಪಾವತಿ ಇತ್ಯಾದಿ. ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ನಾಲ್ಕಾರು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನ ಬಿಟ್ಟರೆ ಮಿಕ್ಕ ಪ್ರಕಾಶಕರಿಗೆ ಇದಾವುದೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾಯಿ ಕೊಡೆಗಳಂತೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಕಾಶಕರಿಗೆ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಟಣಾ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ (ಸಗಟು ಖರೀದಿಯೊಂದೆ ಗುರಿಯಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನೇರ ಓದುಗರಿಗೆ ತಲುಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ).

ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಕಾಶಕರು ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ISBN ನಮೂದಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹಕ್ಕು ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಂಥ ಸೂಚಿ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಂಥ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಎಷ್ಟು ತೊಡಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮುಂದೆ ಗಮನಿಸೋಣ. ಇನ್ನು ಕಡೆಯದಾಗಿ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು ಅದರಲ್ಲೂ ಸರ್ಕಾರದ ಅಂಗ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು ಸಹಾಯಧನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದ್ದು ಅವು ಶುದ್ಧ ವ್ಯಾಪಾರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸೋತಿವೆ. ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಮ್ಮತಮ್ಮಲ್ಲೆ ಯಾವಂತಿಯ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಚಾರ, ವಿತರಣೆ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯ ಹಲವಾರು ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಆಸಕ್ತ ಓದುಗರಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸಾವಿರಾರು ಪ್ರತಿಗಳು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ದಾಸ್ತಾನು ಮಳಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳೆಯುತ್ತಿವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅದರಲ್ಲೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ನಾಗರಿಕ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಇರುವಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯಲು ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿ ಆರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರಮ, ಕಾಲ ಮತ್ತು ಹಣ ವ್ಯಯ ಮಾಡದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಅಂಥಹ ಉತ್ಸುಕ ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವೇಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕ ಮಾರಾಟಮಳಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆಗೆ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರಕಿದರೆ ಅದು ಅವನ ಪುಣ್ಯ ಎಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಅಂಗಡಿಗೆ ಬೇಟಿ ಕೊಡಲಾಗದಾಗ ಅಂಚೆ ಮೂಲಕ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೊಂದೆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಓದುಗರಿಗೆ ಪುಸ್ತಕದ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟಗಾರರ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಪರದಾಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕೋದ್ಯಮ (ಪ್ರಕಾಶಕ, ವಿತರಕ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟಗಾರ) ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು

ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಲಭ್ಯ ಎಂದು ನೋಡ ಹೊರಟ ನಮಗೆ ಲೇಖಕರ, ಪ್ರಕಾಶಕರ, ವಿತರಕರ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟಗಾರರ ಯಶಸ್ಸೆಷ್ಟು ಎನ್ನುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಓದುವ ಹವ್ಯಾಸವೇ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಹೆಚ್ಚು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಿರುವ ಹಾಗೂ ಪುಸ್ತಕ ಕೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ಚೈತನ್ಯ ಸಾಕಷ್ಟಿಲ್ಲದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಪಾತ್ರ ಮಹತ್ವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು ಸಹಜ. ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಗುರುತರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಓದುಗರಾರು, ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ಸೂಕ್ತ.

ಕಳೆದ ಜನಗಣತಿಯ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ 6 ಕೋಟಿ ಎಂದುಕೊಂಡರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರು ಶೇ 56. ಈ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬಲ್ಲವರು ಶೇ 65 ರಿಂದ 70 ಮತ್ತು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪುಸ್ತಕ ಓದಬಲ್ಲವರು ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯೇ ತುಂಬ ಕಿರಿದಾಗಿದ್ದು ಓದುಗರ ಸಂಖ್ಯೆ ಒಂದು ಕೋಟಿಯನ್ನು ಮೀರಲಾರದು. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ನಗರವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬಲ್ಲವರೂ ಇಂಗ್ಲೀಷಿಗೆ ಜೊತುಬೀಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು ಪುಸ್ತಕ ಕೊಳ್ಳುವ ಚೈತನ್ಯವೂ ಈ ಮಂದಿಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯವನ್ನು ನಗರವಾಸಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಮೂಲ ಮತ್ತಿತರ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸೌಲಭ್ಯ ನಗರವಾಸಿಗಳಿಗೆ ದೊರಕುವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣವಾಸಿಗಳಿಗೆ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಒಂದು ವಿಪರ್ಯಾಸ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 30000 ಗ್ರಾಮಗಳಿವೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಇಲಾಖೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸುಮಾರು 2250 ಗ್ರಾಮೀಣ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿರುವುದಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಕನಿಷ್ಠ ಸೇವೆಯಿಂದ ವಂಚಿತರು ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟ, ಇಪ್ಪತ್ತನೆ ಶತಮಾನದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕಾದ ವಾಣಿಜ್ಯೋದ್ಯಮಿ ಆಂಡ್ರಿ ಕಾರ್ನಗಿ ಒಬ್ಬನೆ 2800 ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ. ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ತಜ್ಞ ಬಿಲ್ ಗೇಟ್ಸ್ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ 400 ಮಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್ ಅನುದಾನವನ್ನು ಅಮೇರಿಕಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಹಳ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಿದ "ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿಗೆ ಆಗಿಂದಾಗ್ಯೆ ಭೇಟಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅಮೇರಿಕಾದ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಜನ 16000 ಶಾಖೆಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ನಿರಂತರ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ". ಈ ಹೋಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಅದರಲ್ಲೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಗಾತ್ರ (ಪುಸ್ತಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ) ಮತ್ತು ಗುಣ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದೆಯೂ ನಮ್ಮದು ತುಂಬ

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳು

ಶೋಚನೀಯ ಸ್ಥಿತಿ. ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಸಾಕಷ್ಟು ದಾನಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ ನೂರಾರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಇಂತಹ ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಅನುದಾನ ಪಡೆದ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಸರ್ಕಾರಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿವೆ. ನಮ್ಮ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇ 1 ರಿಂದ 1-1/2 ಯಷ್ಟಿದ್ದು, ಪ್ರತಿ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ 7 ರಿಂದ 15 ನಾಗರಿಕರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಂಕಿಗಳು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಪುಸ್ತಕ ಚಳುವಳಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪರ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೇ ಹುಡುಕಬೇಕಾಗಬಹುದು.

ಕಳೆದ ಎರಡು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಮೂರು ಸರ್ವೇಕ್ಷಣೆಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಅದರಲ್ಲೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ದುರ್ಬಲವಾದ, ಹಳತಾದ, ಅಪ್ರಯೋಜಕ, ಅಪ್ರಸ್ತುತ ಮತ್ತು ಕಳಪೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಗ್ರಂಥ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಹೊಂದಿವೆ ಎಂದು ಸಾರಿವೆ. ಎಂಬತ್ತರ ದಶಕದ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್. ಎ. ಖಾನ್ ಅವರು ಪುಸ್ತಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತತೆಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ, ಸಂಶೋಧಕ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಗೌಡ (1994-95) ತಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಶೇ 2 ಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆ ಗ್ರಂಥಗಳು ತುಂಬ ಚೆನ್ನಾಗಿವೆ ಅಥವಾ ತುಂಬ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿವೆ ಎಂದೂ, ಶೇ 55 ಕೆಟ್ಟದ್ದಾಗಿವೆ ಎಂದೂ ಮತ್ತು ಶೇ 40 ಅಪ್ರಯೋಜಕ ಎಂದೂ ನಿರ್ದರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತದ ನಂತರದ (ಫೆಬ್ರವರಿ 1995) ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಎ. ವೈ. ಆಸುಂದಿ ಮತ್ತು ಜೇಮ್ಸ್ ಪಿಟ್ಟಿಮನ್ ಅವರು ಶೇ 48 ಓದುಗರು ಪುಸ್ತಕಗಳು ಅಲಭ್ಯ ಎಂದೂ, ಶೇ 64 ಮಂದಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಹಳತು ಮತ್ತು ಅಪ್ರಯೋಜಕ ಎಂದೂ ಮತ್ತು ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಓದುಗರು ಪುಸ್ತಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿರುವುದಾಗಿ ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವಾಗ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಹೇಳಲೇಬೇಕು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸಮಗ್ರ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಗ್ರಂಥಸೂಚಿ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಣೆ. ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಂಥಸೂಚಿ ಯಾವಯಾವ ಗ್ರಂಥಗಳು ಈವರೆವಿಗೆ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿವೆ (ಪೂರ್ವಾನ್ವಿತ ಸೂಚಿ) ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ (ಪ್ರಚಲಿತ ಸೂಚಿ) ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥವಿವರಣಾ ಹತೋಟಿ (Bibliographical control) ಯ ಸಾಧನ. ಇಂತಹ ಸೂಚಿಗಳಿಂದ ಹಲವಾರು ಇತರ ಪ್ರಯೋಜನಗಳೂ ಇವೆ. ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾಗಿ ಇದುವರೆಗಿನ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಕ್ರೋಢಿಕರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಪುನರಾವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ತಡೆಗಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಇವು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತ. ಅಂತೆಯೇ ಲೇಖಕರಿಗೆ, ಸಂಶೋಧಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ತಜ್ಞರಿಗೆ ಇದುವರೆಗಿನ ಸಾಧನೆಗಳ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ವಿಷಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಣೆಗಳ ಮೌಲ್ಯೀಕರಣಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳು

ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಇಲಾಖೆ ಯಾವೊಂದು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಡೆಸದಿರುವುದು ಅತೀ ದೊಡ್ಡ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ. ಆದರೆ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಗ್ರಂಥಸೂಚಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವಲ್ಲಿ ಇತರರಿಂದ ಕೆಲವು ಸ್ಪೂರ್ತಿ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅತೀ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ 1971 ರಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಿ 7 ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ 'ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥ ಸೂಚಿ'. ಇದು 1817 ರಿಂದ 1968 ರವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಸುಮಾರು 40,000 ಪುಸ್ತಕಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದ್ದು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಪುಟ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ 1449 ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸಿದೆ. ಈ ಪೂರ್ವಾನ್ವಯಿತ ಗ್ರಂಥಸೂಚಿಯನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ 1968 ರಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರಕಟವಾದ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗ್ರಂಥಸೂಚಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದರಲ್ಲಾಗಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾವುವೂ ಈವರೆವಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿಲ್ಲದಿರುವುದು ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿ. ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಇಲಾಖೆಯಂತಹ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಲಿಪ್ತವಾಗಿರುವುದು ಶೋಚನೀಯ. ಮತ್ತೊಂದು ಪೂರ್ವಾನ್ವಿತ ಗ್ರಂಥಸೂಚಿ 'A Catalogue of the Kannada, Badaga and Coorg Books in the Library of British Museum' ಮತ್ತು 1985 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಇದರ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಕೂಡ ಮುಖ್ಯವಾದವು. ವಿಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ 'ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ' ಗಮನಾರ್ಹ. ಇದರಲ್ಲಿ 1975 ರವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ 353 ಪುಸ್ತಕಗಳ ವಿವರಗಳಿವೆ. ಪ್ರಚಲಿತ ಗ್ರಂಥಸೂಚಿಗಳಾದ 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಂಥ ಸೂಚಿ' (1958-86, ಕೇಂದ್ರೀಯ ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಕಲ್ಕತ್ತಾ), 'ಸಾಹಿತ್ಯ ವಾರ್ಷಿಕ'(1971-81, ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ) ಮತ್ತು 'ಗ್ರಂಥಲೋಕ' (1977-97, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ) ನಿಂತುಹೋಗಿವೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆರಂಭಗೊಂಡ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ 'ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಪಂಚ' ಮಾತ್ರ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಂಥಸೂಚಿಗಳ ಅಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಲೇಖಕರು ಮತ್ತು ಓದುಗರು ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿರಬಹುದಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಗ್ರಂಥ ಸ್ವೀಕಾರ ಪಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಕೆಲವೇ ಮಾರಾಟಗಾರರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನಷ್ಟೇ ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಇಲಾಖೆಯ ಎರಡನೆ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದರೆ ಸಮಗ್ರ ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ. ಈ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಸಂಗ್ರಹಣೆ ಎಷ್ಟು ಅಸಮರ್ಪಕ ಎಂದು ಮೂರು ಸರ್ವೇಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದೆಯಷ್ಟೆ. ಲೇಖಕರು, ಸಂಶೋಧಕರು ಮತ್ತು ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ನಾಗರಿಕರು ಇದುವರೆವಿಗೆ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಂಥಸಂಗ್ರಹಣೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರಾಮರ್ಶನೆಗಾಗಿ ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಂಥಸಂಗ್ರಹಣೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಗ್ರಂಥಗಳ ಇರುವಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸಲು, ಗ್ರಂಥ ವಿವರಣಾ ಹತೋಟಿ (Bibliographical Control) ಹೊಂದಲು ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಂಥಸೂಚಿ ತಯಾರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಂಥ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಇದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆಯೂ ಇದೆ. ಈ ಕಾಯಿದೆಯನ್ವಯ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಪ್ರತೀ ಪುಸ್ತಕದ ಮೂರು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಗ್ರಂಥಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪುಕ್ಕಟ್ಟಿಯಾಗಿ ತಲುಪಿಸಬೇಕು. ಈ

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳು

ಯೋಜನೆ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದ್ದರೂ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲಾಗದ್ದರಿಂದ ಇಂದು ಸಮಗ್ರ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಸಂಗ್ರಹವೇ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾಯಿದೆಯನ್ವಯ ರಾಜ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರುವ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳು (ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ) 500 ಶೀರ್ಷಿಕೆಗೆ ಮೀರಿಲ್ಲ. ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲು ಬೇಕಾಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಾಯಿದೆಯನ್ವಯ ಪಡೆಯುವ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಲೆ ನೀಡುವ, ಸಾರಿಗೆ ಅಥವಾ ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಭರಿಸುವ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಲೇಖಕರು ಅಥವಾ ಪ್ರಕಾಶಕರು ಅವರಿಗೆ ಹತ್ತಿರದ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಶಾಖೆಗೆ ತಲುಪಿಸಿ ನಗದು ಹಣ ಪಡೆಯುವಂತ ಉತ್ತೇಜಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಇಲಾಖೆ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಸಮಗ್ರಗ್ರಂಥ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಒಂದು ಸಾರ್ಥಕ ಯೋಜನೆ ಆಗಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಗ್ರಂಥ ಆಯ್ಕೆ ಕ್ರಮ, ಗ್ರಂಥ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಆದ್ಯತೆ, ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಓದುಗರಿಗೆ ನೀಡುವ ಉತ್ತೇಜನ ಮತ್ತಿತರ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸೋಣ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಇಲಾಖೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಗ್ರಂಥ ಆಯ್ಕೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಜ್ಞರಿಗೆ, ಓದುಗರಿಗೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆಯಾ ಸ್ಥಳಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಪುಸ್ತಕ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನೇ ರಾಜ್ಯದ ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ 1330 ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಮಿತಿ ಆಯ್ದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಶಾಖೆಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಮಾಡಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ 65 ಪುಸ್ತಕಗಳು ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವು. ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೆಲವೇ ನಗರ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮದ ನಿರ್ಬಂಧವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಕೊರತೆ ಇರುವೆಡೆ ಒಂದೇ ವಿಷಯದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಯಾವ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಸೂಚನೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಕೊಳ್ಳಲಾರವು. ಅಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಕೈಬಿಡಲಾಗುವುದು.

ಈ ಮೊದಲೆ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಓದುಗ ನಗರಪ್ರದೇಶದ ಓದುಗನಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾನೆಯಾದರೂ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕಿಂತ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ನಗರ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಆಯ್ದು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನ ಬೇಡಿಕೆ ಸಾರಸಗಟು ತಿರಸ್ಕೃತ. ಅಂದರೆ ನಗರ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವಿದೆ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಹಣವಿದೆ ಮತ್ತು ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಗರ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳು

ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಕಪಾಟಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿವೆ. ಇಂತಹ ಉಪಯೋಗಿಸದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿಗೆ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದರೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಪುಸ್ತಕ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಸಾದ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಕನಿಷ್ಠ ಒಬ್ಬ ಓದುಗನಿಗೆ ಅಂಚೆಯ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ನೇರವಾಗಿ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮೀಣ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಶಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ಇಂತಹ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನಗರ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿಂದ ಎರವಲು ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದರೆ ಈ ಅಸಮತೋಲನ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ.

ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಸಗಟು ಖರೀದಿಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆಯ್ಕೆ ನಡೆಸುತ್ತದೆ. ಅರ್ಜಿಯೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ದುಬಾರಿ ಬೆಲೆಯ ವಿಶ್ವಕೋಶ ಮತ್ತಿತರ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪುಸ್ತಕಿಯಾಗಿ ಕೊಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಲೇಖಕರು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಕರು ಸಗಟು ಖರೀದಿಗೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನೇ ಸಲ್ಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಹಲವು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಆಯ್ಕೆ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿ ಹಲವಾರು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಗದು. ಒಂದೆಡೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ, ವಿತರಣೆ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಶಿಥಿಲವಾದರೆ ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಇಲಾಖೆ ತಾನೇ ಮುಂದಾಗಿ ಇಂತಹ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕರೆಯದೆಯೂ ಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಈ ಆಯ್ಕಾಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಆಯ್ಕೆಗೊಂಡ ಪುಸ್ತಕದ ಉಪಯೋಗವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದಾಗಲಿ, ಈಗಾಗಲೇ ಅದೇ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ಪುಸ್ತಕಗಳಿವೆಯೇ ಎಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರಾವುದಾದರೂ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕದ ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ಸಮಿತಿ ಆಯಾ ವರ್ಷ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದರಿಂದ ಈ ಹಿಂದೆ ಬಂದಿರಬಹುದಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಒಮ್ಮೆ ತಪ್ಪಿದವೆಂದರೆ ಮತ್ತೆ ಆಯ್ಕೆಯಾಗುವ ಸಾದ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ. ಒಂದೇ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಪುಸ್ತಕಗಳಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಯಾವ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಕೊಳ್ಳಲು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಇಲಾಖೆಯ ಸಗಟು ಖರೀದಿಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಪುಸ್ತಕ ಆಯ್ಕೆ ಪದ್ಧತಿ ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯನ ಅವಶ್ಯಕತೆ, ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾಗರಿಕರ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅರ್ಜಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಂದ ಮತ್ತು ಸಮಿತಿಗಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸಲಹೆ ನೀಡಲು ಓದುಗರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ ವಿಮರ್ಶೆಗಳನ್ನು, ಗ್ರಂಥ ಸ್ವೀಕಾರ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಕರ ಮಾರಾಟಗಾರರ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಓದುಗರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಅವರ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯುವ ಪದ್ಧತಿ ಬಹು ದೂರವೇ ಉಳಿಯಿತು.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಪ್ರಚೋದಿಸುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಾವುವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳು

ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಯೂ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕಗಳೂ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯನನ್ನು ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ತಲುಪುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ತೀರ ಕಡಿಮೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಹಿಂದೆಂದಿಗಿಂತ ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ಹಲವಾರು ನ್ಯೂನತೆಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಕನ್ನಡ ಲೇಖಕರು ಸಾವಿರಾರು ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ನೀಡಿರುವುದು ಸ್ತುತ್ಯಾರ್ಹ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಲೇಖಕರ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಕರ ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು ಸಮೃದ್ಧಿಯ ಕಡೆ ಸಾಗಿದೆಯಾದರೂ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ತಜ್ಞ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞರು ವಿಷಯವನ್ನು ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಅವನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ವಿಷಯ ಮತ್ತು ರೂಪಗಳ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ. ಕಸುಬಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕೈಪಿಡಿಗಳು ವಿಫಲವಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕ್ರಮ ಬದ್ಧ ವಿಮರ್ಶೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಅರ್ಹ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ, ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪುರಸ್ಕಾರ ದೊರೆಯುವಂತಾಗಬೇಕು.

ಲೇಖಕರ ಪರಿಶ್ರಮ ಸಾರ್ಥಕಗೊಳಿಸಲು ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ವಿತರಣೆ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟವಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಅಂದರೆ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ತಲುಪ ಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಚಾರ, ವಿತರಣೆ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಹಳಷ್ಟು ಬಲಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ನಗರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮಾರಾಟಮಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಯಾವಾಗಲಾದರೊಮ್ಮೆ ನಡೆಸುವ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯನ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಕೆಲಸ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕೋದ್ಯಮ ಬಹಳಷ್ಟು ಶ್ರಮಿಸಬೇಕಿದೆ. ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಖಾಸಗಿ ಪ್ರಕಾಶಕರಿಂದ ಮಾತ್ರ. ಸರ್ಕಾರದ ಸಗಟು ಖರೀದಿಯನ್ನೇ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡ ಪ್ರಕಾಶಕರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಮರ್ಥ ಪ್ರಚಾರ, ವಿತರಣೆ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟವನ್ನಾಗಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗದು. ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಅಂಗ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅನುದಾನ ಪಡೆದ ಪ್ರಕಾಶಕರು ಪ್ರಚಾರ, ವಿತರಣೆ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟದ ಮಹತ್ವವನ್ನೇ ಅರಿತಂತಿಲ್ಲ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒಂದು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಲಾಭಕೋರ ಮದ್ಯವರ್ತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿ ವಕ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವ ಪರಿಪಾಠ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಪುಸ್ತಕೋದ್ಯಮದ ಆಡಳಿತ ಪರಿಕ್ರಮ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸ ಬೇಕಿದೆ.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳು

ನೂರಾರು ಏಕವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರಕಾಶನಗಳು ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಟ್ಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ನಾಡಿನ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡದೆ, ಅಂಚೆ ಮೂಲಕವಾದರೂ ವ್ಯವಹರಿಸದೆ ಓದುಗರನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ತಲುಪಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಓದುಗರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪುಸ್ತಕದ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಪೂರೈಸದೆ ಅವರು ಪುಸ್ತಕ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ದೂರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯನು ತಲುಪಲು ಬಹುಮುಖ್ಯ ವಾಹಿನಿಯಾಗಬೇಕೆಂದೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಹತ್ತರ ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಶೋಚನೀಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಈ ಇಲಾಖೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇ 1 ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ತಾನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತೆರೆದಿರುವ ಕೇವಲ 2250 ಗ್ರಾಮ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ (ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 30,000 ಗ್ರಾಮಗಳಿವೆ) ಹೊಂದಿರುವುದು ಈ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ತಮ್ಮ ನಿಗದಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಪ್ರವೇಶಿಸಿವೆ ಎಂದು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಈ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಗ್ರಂಥ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸರ್ವೇಕ್ಷಣಗಳು ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಕಳಪೆ ಎಂದು ಸಾರಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಇಲಾಖೆ ಶೀಘ್ರವೇ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅತೀ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪುಸ್ತಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಬೇಕು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಮೂಲಕ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ತಲುಪಿಸಲು ವಿಫಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹಲವು ಕಾರ್ಯಗಳು ತುರ್ತಾಗಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಇಲಾಖೆ ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಂಥಸೂಚಿಯನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸುವಲ್ಲಿ ನಿರಾಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸದೆ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತವಾಗಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಂಥ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಪಣತೊಡಬೇಕೆಂದು ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಈಗ ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವ ಸಗಟು ಖರೀದಿ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ಓದುಗರು ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಆಯ್ಕೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯ ಪಾತ್ರದಾರಿಗಳಾಗಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ ಕಾಯಿದೆಯನ್ವಯ ಪ್ರಕಟಿತ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಪಡೆದು ಕೊಳ್ಳಲು ಹಲವು ಉತ್ತೇಜಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಕಾಯ್ದೆ ಜಾರಿಗೆ ತರುವಾಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಇಲಾಖೆ ಒಂದು ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯಂತೆ ವರ್ತಿಸಬಾರದು. ಕನ್ನಡ ಕನ್ನಡ ಎಂದು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಬೊಬ್ಬಿಡದೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ಹಾಗೂ ಕಲಿಯುವ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಓದಲು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಉಚಿತ.

*

ಗ್ರಂಥಾಲಯ ವಿಜ್ಞಾನ, ೧ (೨) ನವೆಂಬರ್ ೨೦೦೧, ೫-೧೫ ಮತ್ತು ಉಪಗ್ರಹ ನ್ಯೂಸ್‌ಲೆಟರ್, ಸಂಚಿಕೆ. ೩೦, ಸಂಪುಟ ೩, ಜುಲೈ-ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೨೦೦೨, ಪು. ೭-೮) ("Availability of popular science and technology books in Kannada", *Granthalaya Vijnana* (in Kannada), 1 (2) November 2001, 5-15 and UPAGRAH Newsletter, Vol. XXX, No. 3, July-September 2002, p7-8).

ಲೇಕಖರ ವಿವರ

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳು

ಡಾ. ಎಂ ಎಸ್ ಶ್ರೀಧರವರ ಗಣಿತ ಹಾಗೂ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಎರಡೂ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವೀಧರರಾಗಿದ್ದು, ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿದ್ದು, 1978 ರಿಂದ ಇಸ್ರೋ ಉಪಗ್ರಹ ಕೇಂದ್ರದ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಲೇಖನ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಮುನ್ನ ಎನ್ ಎ ಎಲ್, ಐ ಐ ಎಂ (ಬೆಂಗಳೂರು) ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಅನುಭವವಿದೆ.

ಡಾ. ಶ್ರೀಧರವರ ನಾಲ್ಕು ಪುಸ್ತಕಗಳು ಹಾಗೂ ೭೪ ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗಾಗಿ ೫ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನೂ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಪದವಿ ಹಾಗೂ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಪಠ್ಯ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದು, ಇದಲ್ಲದೆ ಸುಮಾರು ೨೨ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

E-mail: sridharmirle@yahoo.com, mirlesridhar@gmail.com, sridhar@isac.gov.in ; **Phone:** 91-80-25084451; **Fax:** 91-80-25084475.